

MIQUEL PAYERAS

La consellera balear d'Afers Socials, Fina Santiago, encapçala un corrent dins EU que pot acabar escindint-se'n.

Un mes decisiu

Entre el 15 de maig i el 13 de juny se sabrà si es repeteix la coalició Bloc per Mallorca o no.

El 15 de maig hi ha convocada l'assemblea d'Esquerra Unida de Mallorca, el dia 22 de maig la de les Balears i el cap de setmana del 12 i 13 de juny, el congrés ordinari del PSM. Aquestes cites seran essencials per a saber si el Bloc es repeteix o, si no, quantes candidatures podrien sorgir de la coalició feta el 2007. Tots els membres del Bloc (PSM, EU, Els Verds i ERC) coincideixen a afirmar que és imprescindible de tornar anar junts a les eleccions de l'any que ve per evitar la majoria absoluta del PP. D'un en un, els representants del PSM, EU i ERC han assegurat a EL

TEMPS que la prioritat és evitar que els conservadors tornin a governar. No obstant això, les diferències quant a la manera d'anar plegats amenacen de fer impossible la repetició del Bloc. Si no s'arribàs a formar novament aquesta coalició, la probabilitat que el PP assolís la majoria absoluta fóra molt alta.

Llei d'Hondt. El perquè d'aquesta relació de causa a efecte entre la potencial separació del Bloc i la majoria absoluta del PP cal cercar-lo en la manera de convertir els vots en escons. És el sistema que s'anomena

llei d'Hondt, que afavoreix els partits majoritaris. A més a més, s'ha de tenir present la distribució balear de circumscripcions.

Les illes Balears són quatre circumscripcions autonòmiques —una per illa. La més petita, Formentera, tria un sol escó, actualment en mans d'un diputat d'una candidatura independent de dreta aliada amb el PP. El fet que s'hi emetin pocs vots —el 2007, 3.100, en nombres rodons; el 2003, 2.900— fa difícil que les enquestes puguin encertar, però les que s'han atrevit a pronosticar un resultat per al 2011 diuen que el diputat continuarà essent de la candidatura de dreta. Eivissa elegeix dotze escons al Parlament. En aquests moments les candidatures estan empatades a sis diputats: PP, d'una banda, i la coalició PSOE-Eivissa pel Canvi, d'una altra. Malgrat que les relacions internes a Eivissa pel Canvi han passat moments de molta tensió, a hores d'ara pareix que els intents de mantenir

viva la coalició –IU, ERC i independents– podrien reeixir. Si, a més, tornen a pactar amb els socialistes, la probabilitat que es rompi l'empat a sis escons amb el PP és baixa. Perquè per a rompre'l la diferència hauria de ser superior al 10%. Ara bé, és cert que una enquesta publicada fa dues setmanes –pel diari *Última Hora*– donava als conservadors la possibilitat de trencament a favor seu, és a dir, que quedarien 7 a 5. De tota manera cal entendre que un 10% a Eivissa –el 2007 votaren 41.000 censats– és una diferència molt gran, atesa la consolidació del vot que s'hi sol palesar. Per tant, la cosa més probable és que –si l'esquerra es presenta junta–, l'empat es mantingui. A Menorca –uns 35.000 votants el 2007–, l'estabilitat del mapa electoral és molt forta. Fa tres anys, el PP i el PSOE hi empataren a sis escons i la coalició PSM-Verds n'obtingué un. El govern insular és d'esquerres: PSOE amb PSM-Verds. El 2003 el resultat en escons fou exactament el mateix. Cap enquesta no preveu canvis per a l'any que ve.

Mallorca és l'illa on es presenten més incògnites. La corrupció ha afectat molt tant el PP com UM. Les enquestes publicades –l'esmentada d'*Última Hora* i també una de publicada pel *Diario de Mallorca*– coincideixen a dir que tant els conservadors com els nacionalistes tenen una tendència a la baixa. Amb una diferència cabdal: si el PP manté un mínim assegurat d'un 44%, aproximadament, Unió Mallorquina podria quedar sense representació autonò-

EL TEMPS
El president d'ERC-Illes, Joan Lladó, diu que negocia amb el PSM una nova coalició.

mica –el mínim per a obtenir-la és el 5% dels vots. Els nacionalistes d'UM obtingueren 3 escons el 2007. Si els perden, tots serien repartits entre PP, PSOE i Bloc –suposant que es presentàs. I d'aquí ve la importància de saber si es tornarà a formar la coalició del Bloc o no. Si és que no, de segur que els partits, separatament, no podran mantenir els quatre escons que va tenir el Bloc el 2007. El PSM –la força històricament més potent– sembla que hi té assegurada la representació, probablement amb dos escons. Però EU és pràcticament segur que no hi entraria. I ERC, amb

tota certesa, en restaria fora. Això significaria que, dels 4 escons del 2007, almenys 2 es repartirien entre els altres partits. Atès que tot indica que UM en perdrà entre 1 i 3 (que són els que té ara), això voldria dir que els dos partits grans es podrien repartir entre 3 escons i 5. Sigui com sigui, pel sistema d'Hondt seria impossible que almenys un dels escons a repartir no caigués a la bossa del PP. Amb la qual cosa en sumaria un per Mallorca. Si a les altres illes no en perdés cap –com diuen les enquestes–, tindria majoria absoluta.

Per contra, si es refés la coalició PSM-EU-Verds-ERC, tot aquest vot es concentraria. I, per malament que els anàs, només podrien perdre –a tot estirar– un escó. O bé podrien mantenir els 4 que ja tenen i tot. Si, a més, UM hi entràs, ni que fos amb un sol escó, voldria dir que les probabilitats que el PP obtingués cap escó més per Mallorca es reduirien moltíssim. Per tant, hi hauria menys possibilitats que assolís la majoria absoluta al Parlament.

El Bloc. Aquesta anàlisi és la que fan tots els partits del Bloc. D'aquí ve la respectiva convicció que, si no es repeteix la coalició, el PP tindrà majoria absoluta. Però passa que ca-

Eleccions al Parlament. Resultats a Mallorca 2007-2003

Partit	2007			2003		
	Vots	(%)	Escons	Vots	(%)	Escons
PP	156.000	(46,6%)	16	155.641	(45%)	16
PSOE	99.001	(29,6%)	10	90.998	(26,3%)	9
Bloc	37.349	(11,1%)	4			
UM	28.006	(8,37%)	3	31.781	(9,2%)	3
PSM				30.964	(9%)	3
EU-Verds				19.002	(5,5%)	2
ERC				1.667	(0,5%)	0

Nota: el Bloc es presentà el 2007, però el 2003 els seus integrants s'havien presentat separatament, en les candidatures de PSM-Entesa Nacionalista, Esquerra Unida-Els Verds i Esquerra Republicana de Catalunya.

PRATS I CAMPS

El secretari general del PSM, Biel Barceló, manifesta discrepàncies amb ERC i una part d'EU.

da formació també té –malgrat que totes voldrien evitar l'èxit conservador– interessos estratègics que no coincideixen. Aquestes divergències són les que poden acabar motivant que cada part vagi pel seu costat.

Els Verds han passat d'estar aliats amb EU –d'ençà del 1999– a situar-se més a prop del PSM. De fet, els ecologistes han trencat la unitat d'acció amb EU i fins i tot s'han barallat amb els companys perquè EU fèu servir un logotip molt semblant al seu –el famós sol ecologista– a les eleccions europees de l'any passat. Des de fa molts mesos, els Verds de Mallorca aposten pel “model menorquí”: és a dir aliar-se amb el PSM i deixar de banda els seus antics socis preferents. De tota manera, resten oberts a participar en un possible nou Bloc, però que es faci no depèn d'ells. Si no fos possible, la tria d'aquest partit, amb tota certesa, seria presentar-se a les eleccions del 2011 aliats amb el PSM.

El president d'ERC-Illes, Joan Lladó, explicà a aquest setmanari la setmana passada que “nosaltres som partidaris de la configuració de l'esquerra nacional”. Això seria: un

acord entre tots els grups nacionalistes i progressistes (PSM, ERC i Entesa: els escindits del PSM el 2006) “i també els que poguessin sortir d'Esquerra Unida”. Però no estaria disposat a acceptar “els diguem-ne estalinistes” d'aquesta formació, en referència irònica al grup més ortodox d'EU. Per a Lladó, “és clar que si no anam junts el PP farà majoria absoluta”. En aquests moments, ERC i PSM negocien: “Per nosaltres no quedarà”, diu Lladó, i assegura que “els hem fet arribar [al PSM] documents i propostes que ens han de respondre”. Bàsicament, la proposta d'ERC és d'arribar a un acord pel qual, una vegada acceptat d'anar junts, es reunesqui una assemblea de militants de tots els partits que elegesqui directament els candidats i, també, una mena d'executiva que seria el poder orgànic per a dirigir el dia a dia de la coalició. Lladó diu que confia a arribar a un acord, però no amaga que hi ha “el risc” que no sigui possible. I “aleshores estam preparats per a seguir el nostre camí” que, en aquest cas, seria presentar-se sols a les eleccions o, si pogués ser, en coalició amb Entesa.

A EU és on més tensió es respira. El coordinador general, David Abril, s'ha manifestat sempre amb rotunditat a favor de refer el Bloc. El problema és que s'han creat dos grups dins la formació que divergeixen quant a l'estratègia a seguir. La consellera d'Afers Socials del govern, Fina Santiago, lidera el corrent intern anomenat Esquerra XXI, que defensa la repetició, sigui com sigui, del Bloc. Vol que “Esquerra Unida estatal no tingui cap capacitat de determinar les nostres aliances a les Balears”, segons manifestà a aquest setmanari. Unes aliances que, a més, les entén com a primera passa per a “crear una nova formació política, a l'estil d'Iniciativa per Catalunya, que reculli tota l'esquerra alternativa i el nacionalisme progressista”. D'una altra banda, el grup que lidera Eberhard Grosske i Manuel Cámara també aposta pel Bloc però mantenint els vincles federals amb IU. Aquesta divergència pot conduir a l'escissió. Santiago ho confessava amb aquesta claredat fa quinze dies: “No cedirem, i si no hi ha acord [intern], ens plantejarem de sortir” d'EU. Aleshores aquest corrent, Esquerra XXI, buscava algun acord amb el PSM i Els Verds. La resposta a la incògnita d'EU es resoldrà a l'assemblea de dissabte d'aquesta setmana, en què es votaran els dos documents polítics enfrontats.

Finalment, el secretari general del PSM, Biel Barceló, manifestava la setmana passada a EL TEMPS que “nosaltres som on érem: qualsevol acord ha de passar per reconèixer la nostra realitat”, és a dir, que el PSM ha de ser el partit de referència, en el cas que el Bloc es repetís. Així i tot, no amaga que té moltes “divergències amb ERC i el sector [d'EU] de Grosske, i els nostres militants no volen anar per aquestes vies”. No tanca la porta a res, però diu que no veu la possibilitat d'una repetició del Bloc amb els mateixos components, “almenys ara per ara”, i sí, en canvi, veu més la possibilitat d'una coalició entre “el PSM, Verds i el sector de Fina Santiago si surt d'EU”. El PSM ha convocat congrés ordinari el 12 i 13 de juny, quan es decidirà ja definitivament quina coalició es farà.

Miquel Payeras